

Milí bratři, milé sestry, každý film má hlavní a vedlejší role. A stejně tak je to s vánočním biblickým příběhem... I ten má hlavní a vedlejší role. Vánoce bez Marie, Josefa, to si vůbec neumíme představit... To jsou skutečné hlavní postavy! Svátky Božího narození bez pastýřů a bez mudrců? To by někteří lidé také těžko rozdýchávali. Ale kdo si o Vánocích vzpomene na prorokyni Annu? Ta nikomu nechybí...

Proto bych to dnes rád trochu napravil. Chtěl bych kázat o této pozoruhodné ženě, o jejím životě víry - který pro nás pro všechny může být inspirativní. A přestože jí evangelista Lukáš věnuje pouhé 3 verše, zatímco celé jeho evangelium má 1151 veršů, stojí určitě za trochu námahy zabývat se jimi. Tak tedy: **Žila tu i prorokyně Anna, dcera Fanuelova, z pokolení Ašerova.** Jméno Anna znamená „smilovaná“. Toto jméno je v hebrejštině totožné se jménem Chana, se jménem známé matky Samuelovy. Už to je zajímavé - srovnat tyto dvě ženy. Starozákonní Chana se modlila ve svatyni Šilu za to, aby mohla mít dítě (1S 1:11). A Hospodin se nad ní nakonec smiloval. Chana otěhotněla a porodila Samuele, velikého izraelského proroka a soudce. A proto Hospodinu s velkou radostí děkuje a chválí ho (1S 2) - a jen tak mimoděk předvídá vládu velikého krále. Zpívá: *Ti, kdo s Hospodinem vedou spor, se zděsí, až on z nebe na ně zaburácí. Hospodin povede při i s dálavami země. Udělí moc svému králi, roh svého pomazaného zvedne.* (1Sa 2:10).

Ta novozákonní Anna se v Chrámě modlí po celý svůj život. Žádné dítě zřejmě neměla. Tuto její lidskou potřebu Hospodin nenaplnil. K tomu se ještě dostaneme. Ale za to jí dal něco, o čem se starozákonní Chaně ani nezdálo. Hospodin se nad Annou smiloval jinak: dal jí setkat se s tím velikým králem, s Mesiášem, s právě narozeným Ježíšem. A Anna za to chválila Boha a vyprávěla o tom Mesiáši všem, kteří očekávali potěšení Jeruzaléma. Je zřejmě velmi těžké - nemít v životě dítě. Ale ještě horší je nesetkat se s Kristem. Je krásné mít děti - tak jako měla nakonec Chana. Ale ještě krásnější je být nablízku tomu dítěti v Betlémě narozenému, Pánu Ježíši Kristu.

A když jsme u těch jmen... Anna byla **dcera Fanuelova**. Toto jméno v hebrejštině zní: Peniel, nebo Penúel. To je název místa, kde praotec Jákob jako kníže zápasil s Hospodinem (Gn 32:23-32). Když zápas skončil a nastalo ráno, čerstvě přejmenovaný praotec, nyní už Izrael, nazval to místo boje: Peniel / Penúel - to jest Tvář Boží. Proč? Protože řekl: *Viděl jsem Boha tváří v tvář a byl mi zachován život.* (Gn 32:31)

A co nyní vidí Anna, dcera Fanuelova? Ona vidí Boha tváří v tvář. Vidí Ježíše Krista, pravého Boží Syna.

Dále: Anna pochází z **pokolení Ašerova**. To je zvláštní. Izraelský kmen Ašer byl kdysi součástí severního království, zničeného Asyřany v roce 721 př. Kr. Asyrští vojáci tehdy všechna zajatá izraelská pokolení odvedli do Asýrie, odkud se už nevrátila. Nanejvýš možná jednotlivci. Takže Anna tu při vítání Mesiáše zastupuje všechna ztracená pokolení dávného severního Izraele.

Ale jméno Ašer má také svůj krásný význam. Ašer je v pořadí osmý Jákobův syn, porozený Zilpou, služebnou Ley, Jákobovy ženy. (Gn 30:9-13) Když Zilpa porodila do klína Ley malého chlapečka, Lea zvolala: *Jaké blaho pro mně!* A dala mu jméno Ašer, tedy *Blahoslavený*, či *Blahoslav*. A Anna z pokolení Ašerova mohla - jako jedna z prvních - vidět dítě, které přinese blaho milionům lidských srdcí. Směla vidět dítě Ježíše. A směla z milosti Boží také vědět, koho vidí. Směla vědět, kdo to vlastně je. Že to je slíbený Zachránce.

A teď se od jmen přesunme k samotné Anně. Anna byla **prorokyní**. To je zvláštní. Vždyť my známe mnoho izraelských proroků, ale těžko bychom si vzpomněli na prorokyně. A skutečně je jich ve Starém zákoně velice málo: Mirjam, sestra Mojžíše (Ex 15). Debora, soudkyně Izraele a prorokyně (Sd 4). A ještě dvě méně známé prorokyně: Chulda (2Kr 22:14nn) a žena, se kterou měl prorok Izajáš dítě (Iz 8:3nn).

I v Novém zákoně jsou jmenovány prorokyně - třeba čtyři dcery kazatele Filipa, jednoho ze sedmi jáhnů (Sk 21:9). Ale zástupy to tedy zrovna nejsou... Anna tedy byla Bohem zvlášť obdarovaná. Podle některých přijímala zjevení od Hospodina a předávala je dál. Hospodin k ní mluvil - a ona jeho slova sdělovala lidem. Podle jiných Anna vyučovala Boží slovo. Byla dobře obeznámená s Písmem, tedy se Starým zákonem - a ten vysvětlovala lidem. Zнала zřejmě také velmi dobře všechna biblická zaslíbení příchodu Mesiáše. Ať tak či onak - Anna byla v těsném vztahu s Hospodinem a znala jeho slovo. To bylo pro ni jistě celoživotní potěchou. A lidé díky ní znali lépe Hospodina, jeho sliby a jeho vůli. Což jim bylo ku prospěchu.

Dále se dovídáme o stáří prorokyně Anny. Lukáš o Anně výslovně říká, že **byla již pokročilého věku**. A že v životě se neměla jako ve vatičce, o tom mluví ještě jasněji. **Když se Anna jako dívka provdala, žila se svým mužem sedm let a pak byla vdovou až do svého osmdesátého čtvrtého roku.** Anna se tedy jako mladá dívka provdala. Tehdy se ženy vdávaly velmi brzy. Bylo jim okolo 13-ti let. Po sedmi letech však její manžel zemřel. Anna ovdověla. Kdyby měla děti, Lukáš by to zřejmě zmínil. Ale po dětech ani vidu, ani slechu. Takže od svých 20 let až do svých 84 let byla Anna bezdětnou vdovou. Tu řeckou větu však lze

přeložit ještě jinak: totiž že Anna byla od svého ovdovění 84 let vdovou. Jsou zde tedy dvě možnosti: v okamžiku setkání s malým Ježíšem mohla mít Anna buď 84 let, nebo dokonce 104 let. Buď byla vdovou zhruba 64 let svého života, nebo dokonce 84 let svého života. Ale nakonec: Co na tom záleží? Obě čísla jsou vysoká. Lukáš tím naznačuje, že to Anna v životě neměla vůbec lehké. Žila bez manžela. Žila bez dětí. Žila tedy v bídě. Žila v chudobě - to je jasné, protože se o ní neměl kdo starat. Proto Bůh tolikrát nařizuje svým lidem, aby pečovali právě o vdovy - protože ty nejvíce třely bídu s nouzí. (Ex 22:11; Dt 14:29 aj.)

Anna však měla na své životní bolesti zázračný lék. Anna **nevycházela z chrámu, ale dnem i nocí sloužila Bohu posty i modlitbami**. Někdo říká, že měla poblíž chrámového komplexu nějakou svou komůrku, kde bydlela. Někdo jiný říká, že to Lukáš myslí obrazně: Že zkrátka v Chrámě byla po celý den, ale spát chodila do svého domova. Ať tak či onak, Anna našla útočiště v Hospodinově příbytku, v Božím domě. Tam byla skutečně doma. Tak jako vrabec a vlaštovka z úvodního Ž 84, kde stojí: ² *Jak je tvůj příbytek milý, Hospodine zástupů!* ³ *Má duše zmirá steskem po Hospodinových nádvořích, mé srdce i mé tělo plesají vstříc živému Bohu!* ⁴ *Vždyť i vrabec přístřeší si najde, vlaštovka si staví hnízdo u tvých oltářů, aby svá mláďata zde uložila, Hospodine zástupů, můj Králi a můj Bože!* ⁵ *Blaze těm, kdo bydlí ve tvém domě, mohou tě zde vždycky chválit.* (Ž 84:2-5 CEP)

Ano, blaze těm, kteří přebývají v Božím domě a mohou tak ve společenství souvěrců Boha vždycky chválit. Mnozí z vás velmi dobře víte, právě přebývání v této Boží blízkosti velmi pomáhá člověku v jeho těžkostech. Jak Anně kdysi, tak i nám dnes. Četl jsem v této souvislosti jeden americký sociologický průzkum, který zkoumal vliv návštěvnosti bohoslužeb na délku lidského života. Výsledek? Čím častěji lidé chodí do kostela, tím vyššího věku se údajně dožívají. Nejprve mně to přišlo úsměvné... Ale pak jsem si uvědomil, jak blahodárný vliv to na duševní stránku věřícího člověka má, když může přicházet na bohoslužby.

Ale o to Anně nešlo - aby zde na zemi byla dlouho. Kvůli tomu v chrámu samozřejmě nepřebývala. Ona tam sloužila Bohu. V Chrámu byla především kvůli Bohu, až poté kvůli sobě samotné. Lukáš výslovně říká, že Anna **dnem i nocí sloužila Bohu posty i modlitbami**.

To je úžasná zvěst, která i námi dnes hýbe. Vždyť čím je člověk starší, tím více si připadá nepotřebný, přebytečný. Stárnoucímu člověku se zdá, že zabírá místo mladým, že už tak nějak zavází. A vůbec - že je na obtíž. A ne jednou to tak žel ti mladší skutečně vidí - že jim staří lidé překážejí. To možná platí v nevěřící společnosti. Ale nemělo by tomu tak být mezi křesťany!

My mladší dnes potřebujeme všechny ty stárnoucí Anny a Simeony. Velice je potřebujeme. My mladší bytostně potřebujeme, abyste se za nás vy, dříve narození, modlili. Bůh chce slyšet vaše modlitby, vaše přímluvy. A chce na ně také odpovídat, jednat podle nich. Modlete se za nás.

Sám na sobě vnímám, jak je těžké v tom všemožném shonu najít čas na soustředěnou modlitbu. A to jsem farář. Proto si velice vážím mých starších bratrů a sester, kteří - tak jako Anna - čtou Písmo, zpívají Pánu Bohu písničky, které se jako mladí naučili. A především: Modlí se! Modlí se za své rodiny. Modlí se za své bratry a sestry. Modlí se za sbor, za církev, za naši obec, za naši společnost.

To je pro mě vždy veliké povzbuzení. A s tím souvisí i ten půst. Ne snad že bych na každém kroku slyšel, že se lidé postí. Ale zvláště u starších lidí si nejednou se zahanbením uvědomím, že oni si vystačí s málem. Moc toho nepotřebují, nové věci neshromažďují - a přesto žijí plnohodnotný život. Jako by se už chystali na tu nebeskou pouť, kam si stejně nic z toho, co my mladší zde na zemi shromažďujeme, nevezmou. Proto vy mladší, važte si svých starších bratrů a sester! Nepřehlížejte je! Učte se od nich! A prostě je o modlitby!

Hospodin tedy jistě vyslyšel mnoho modliteb spojených s půstem, které Anna v životě vykonala. A v závěru života jí dal obrovský dar, o kterém se mluví v posledním verši: ***A v tu chvíli k nim přistoupila, chválila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kteří očekávali vykoupení Jeruzaléma.*** Anna na vlastní oči spatřila Mesiáše. Spatřila Ježíše Krista. Chválila za to Pána Boha, že jí dal dožít se tohoto nejvzácnějšího okamžiku jejího života. Ale nejen to. Ona také zvěstovala to, co viděla. Vyprávěla o Kristu všem, kteří očekávali příchod Mesiáše, příchod Spasitele. My si možná Annu představujeme, jak pobíhala po Jeruzalémě a zvěstovala evangelium. No, na to už asi opravdu byla dost stará. Ale možná kolem sebe měla hlouček lidí, kteří jí důvěřovali a brali ji vážně - kterým mohla tu radostnou zprávu o Ježíši povědět. Až tedy za námi na návštěvu přijdou lidé, kteří nám důvěřují a budou se zajímat o náš život - nezapomeňme jim povykládat to nejpodstatnější. Že jsme uvěřili Ježíši Kristu. A že náš život je s ním navždy spojený.

Modleme se: Pane Ježíši Kriste, dej, abychom si více vážili našich starších bratrů a sester. Dej, abychom je nepřehlíželi. Dej, abychom jim naslouchali, učili se od nich a prosili je o modlitby. Prosíme tě také, aby oni každého dne nacházeli v tobě tu největší potěchu života. Aby s tebou zvládali všechny obtíže a strasti, které stáří přináší. Amen.